

Έρχεται νέος χωροταξικός σχεδιασμός στην ανώτατη εκπαίδευση με στόχο ένα στα τέσσερα τμήματα να κλείσει ή να αλλάξει αντικείμενο ή να συγχωνευθεί.

Επιχείρηση «Αθηνά» για την αναμόρφωση ΑΕΙ – ΤΕΙ

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΝΙΚΟΣ ΜΑΣΤΟΡΑΣ

Ένα εντελώς καινούργιο μηχανογραφικό δελτίο που θα περιλαμβάνει το πολύ 360 τμήματα πανεπιστημίων και ΤΕΙ από τα σχεδόν 500 σήμερα καθώς και λιγότερα ιδρύματα θα βρουν μπροστά τους τον ερχόμενο Μάρτιο οι σημερινοί μαθητές της Γ Λυκείου.

«Θα υπάρξει μεταβατική περίοδος ώστε οι ήδη φοιτούντες να μην έχουν επιπτώσεις στις σπουδές τους.»

Ωστόσο, ο αριθμός των εισακτέων του 2013–14, παρά τη δραστική μείωση των σχολών κατά περίπου 25% που αναμένεται, δεν θα μεταβληθεί ανάλογα. Συμφωνά με τις πληροφορίες των «ΝΕΩΝ», πρόθεση του υπουργείου Παιδείας είναι να παραμείνει αντίστοιχος με τον φετινό, κοντά στους 75.000, με μικρές αυξομειώσεις.

Ο νέος χωροταξικός σχεδιασμός της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που προετοιμάζεται με ταχείς ρυθμούς προκειμένου να είναι όλα έτοιμα για το ερχόμενο ακαδημαϊκό έτος, θα αλλάξει ριζικά τον σημερινό χάρτη. Στόχος είναι μέσα στο ερχόμενο τρίμηνο το ένα στα τέσσερα τμήματα πανεπιστημίων και ΤΕΙ να κλείσει, να αλλάξει αντικείμενο ή να συγχωνευθεί. Τουλάχιστον 7 περιφερειακά πανεπιστήμια και όλα τα ΤΕΙ της περιφέρειας θα υποστούν ριζική αναδιάρθρωση και ορισμένα θα κλείσουν ή θα απορροφηθούν από άλλα. Από τις ανακατατάξεις δε θα γλιτώσουν ούτε τα κεντρικά ιδρύματα, σε ορισμένα εκ των οποίων νέα τμήματα θα πρέπει να δημιουργηθούν και παλαιά να βάλουν λουκέτα.

ΤΕΛΟΣ ΕΠΟΧΗΣ. Πρόκειται για τέλος εποχής στη διεύρυνση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που συντελέστηκε τις προηγούμενες δεκαετίες με μια διόλου ακαδημαϊκή λογική και σίγουρα χωρίς στρατηγικό σχεδιασμό. Περισσότερο εξυπηρετούσε τις τοπικές κοινωνίες και τους καταστηματάρχες (κάθε πόλη και ΑΕΙ - κάθε χωριό και ΤΕΙ, ήταν το γνωστό σλόγκαν) παρά τις ανάγκες της χώρας σε νέους επιστήμονες.

Εκτός από τον υπουργό Παιδείας Κων. Αρβανιτόπουλο, ο οποίος τονίζει προς κάθε κατεύθυνση ότι ενώ διαμαρτυρόμαστε καθημερινά για την πολύ υψηλή ανεργία στη χώρα ελάχιστοι δίνουν σημασία στο ότι τα πανεπιστήμιά μας εξακολουθούν να παράγουν πτυχιούχους ανέργους διατηρώντας αντικείμενα χωρίς αντιστοίχιση με τις ανάγκες της αγοράς και της χώρας, «στρατηγός» της επιχείρησης «Αθηνά» - όπως βαφτίστηκε η επικείμενη χωροταξική αναδιάρθρωση της ανώτατης εκπαίδευσης - προορίζεται να γίνει ο έγκριτος πανεπιστημιακός Βαγγέλης Κουφουδάκης.

Ο κ. Κουφουδάκης, ομότιμος πρόεδρος του Πανεπιστημίου Λευκωσίας και ομότιμος καθηγητής και πρόεδρος του Indiana University – Perdue University, στο Φορτ Γουέιν των ΗΠΑ, αναμένεται τις επόμενες ημέρες να αναλάβει – εφόσον εγκρίνει η Βουλή την πρόταση του υπουργού Παιδείας – επικεφαλής της ΑΔΙΠ, της ανεξάρτητης Αρχής Διασφάλισης Ποιότητας που αξιολογεί τα πανεπιστήμια της χώρας και θα έχει τον πρώτο λόγο για τις συγχωνεύσεις.

ΤΟ ΝΕΟ ΜΗΧΑΝΟΓΡΑΦΙΚΟ. Το πλάνο εργασίας που έχει το υπουργείο Παιδείας, συμφωνά με πληροφορίες των «ΝΕΩΝ», προβλέπει ότι το επόμενο διάστημα θα εξελιχθούν 5 προαπαιτούμενες ενέργειες ώστε τον Φεβρουάριο να είναι έτοιμο το νέο μηχανογραφικό δελτίο.

1. Αποτύπωση της κτιριακής και υλικοτεχνικής υποδομής όλων των ΤΕΙ και των πανεπιστημίων ανά τμήμα και όχι ανά ίδρυμα, ενώ θα προσδιοριστεί και το κόστος λειτουργίας και διαχείρισης του κάθε τμήματος. Σημαντικό στοιχείο θα είναι αν το τμήμα διαθέτει ίδιους πόρους που επιτρέπουν τη λειτουργία του, όπως λ.χ. ιδιόκτητες εγκαταστάσεις κ.λπ.

2. Αποτύπωση δυναμικότητας: πόσοι υποψήφιοι δηλώνουν το τμήμα στις πρώτες προτιμήσεις, πόσοι φοιτητές σπουδάζουν, πόσοι αποφοιτούν κάθε χρόνο, ο λόγος αποφοίτων προς εισακτέους, πόσο εύκολα εντάσσονται στην αγορά εργασίας οι απόφοιτοι, πόσοι εργάζονται ακριβώς στο αντικείμενο των σπουδών και πόσο καιρό μετά την αποφοίτηση βρίσκουν εργασία.

3. Καταγραφή σε επίπεδο περιφερειών της οικονομικής γεωγραφίας της χώρας και των ιδιαίτερων προοπτικών κάθε περιοχής. Λόγου χάριν, έλεγαν στο υπουργείο Παιδείας, γιατί το Καρπενήσι – από τις πλέον κατάφυτες περιοχές της χώρας – να μην έχει τμήμα Διαχείρισης Δασικού Πλούτου. Γιατί να υπάρχει π.χ. στην Αμαλιάδα Τμήμα Πληροφορικής και όχι κοντά στην Ολυμπία ένα τμήμα Κλασικών Σπουδών, και μάλιστα με πρόγραμμα και στα αγγλικά που θα μπορούσε λόγω της ιστορικότητας της περιοχής να προσελκύσει και αλλοδαπούς φοιτητές.

4. Η ΑΔΙΠ μέχρι το τέλος του έτους θα κληθεί να ολοκληρώσει τις αξιολογήσεις όλων των τμημάτων και να διαμορφώσει προτάσεις για συγχωνεύσεις και αλλαγές γνωστικών αντικειμένων όπου χρειάζονται. Στο στόχαστρο μπαίνουν τμήματα με υπερβολική εξειδίκευση, αλληλεπικαλύψεις, ελάχιστες προτιμήσεις και μη ικανοποιητικό ρυθμό αποφοίτησης και ένταξης αποφοίτων στον επαγγελματικό στίβο. Προφανώς πρώτα στη λίστα των συγχωνεύσεων θα είναι τα τμήματα ΤΕΙ - περίπου 40 - που κάθε χρόνο συγκεντρώνουν λίγες προτιμήσεις και όταν υπήρχε η βάση του 10 (την επαναφορά της μελετά πλέον το υπουργείο) έμεναν με χιλιάδες κενές θέσεις. Παράλληλα θα γίνει ανάλυση των προοπτικών εργασίας για την επόμενη δεκαετία λαμβανομένων υπόψιν των ειδικών συνθηκών που γέννησε η κρίση ώστε τα νέα τμήματα που θα δημιουργηθούν να είναι προσανατολισμένα στη γρήγορη ένταξη των αποφοίτων και στις ανάγκες της αγοράς. Όπως χαρακτηριστικά έλεγαν στο υπουργείο Παιδείας, εδώ και αρκετά χρόνια προκύπτει από τις επιλογές σχολών των υποψηφίων ότι οι νέοι στρέφονται σε αντικείμενα που μπορούν να τους οδηγήσουν άμεσα στην εργασία και δεν κοιτάζουν πια τόσο την αυστηρά ακαδημαϊκή μόρφωση, όπως συνέβαινε παλαιότερα. Θα αποφασιστούν λοιπόν, οι στρατηγικές επιλογές για την επόμενη δεκαετία και βάσει αυτών οι δημιουργίες νέων γνωστικών αντικειμένων και συγχωνεύσεων.

5. Σε κάθε περίπτωση, θα δοθεί μια μεταβατική περίοδος ώστε οι ήδη φοιτούντες σε τμήματα που θα αλλάξουν αντικείμενο, που θα συγχωνευθούν ή θα κλείσουν να μπορέσουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους. Επίσης θα τους δοθεί πιθανώς η δυνατότητα να επιλέξουν αν θέλουν να συνεχίσουν στα παλαιά τμήματα ή να μετεγγραφούν σε καινούργια ή σε συγχωνευμένα.

Κ. ΑΡΒΑΝΙΤΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΑ «ΝΕΑ»

«Δεν επιβάλλει η κρίση τις αλλαγές που έρχονται»

«Ο ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ του ακαδημαϊκού χάρτη της χώρας δεν επιβάλλεται από τη δημοσιονομική κρίση. Αλλά από την ανάγκη ποιοτικής αναβάθμισης του εκπαιδευτικού μας συστήματος βασισμένης σε αυστηρά ακαδημαϊκά κριτήρια, που θα καταστήσουν τα Εκπαιδευτικά μας Ιδρύματα ανταγωνιστικά με βάση τις διεθνείς προδιαγραφές. Ταυτόχρονα ο ακαδημαϊκός μας χάρτης οφείλει να εξορθολογιστεί. έπειτα από δεκαετίες στρεβλής ανάπτυξης, για να ανταποκριθεί στην οικονομική και κοινωνική γεωγραφία της χώρας και να συμβάλει στην αντιμετώπιση των μακροπρόθεσμων αναπτυξιακών αναγκών του τόπου».

Ακτινογραφία της Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

24 ΑΕΙ λειτουργούν με τμήματα σε 36 πόλεις και 16 ΤΕΙ σε 40 πόλεις

490 τμήματα συνολικά

100 νέα τμήματα ιδρύθηκαν τη δεκαετία 2000-2009, τα περισσότερα με κοινοτική συγχρηματοδότηση.

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ

Στερεάς Ελλάδας, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου, Αιγαίου, Θράκης, Θεσσαλίας. Επίσης Πάντει, Χαροκόπειο, Γεωπονικό. ΑΣΚΤ

ΤΜΗΜΑΤΑ ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ

Διοίκησης Επιχειρήσεων, Πληροφορικής, Τουρισμού, Ιχθυοκαλλιεργειών, Θεολογίας, Υδατοκαλλιεργειών, Συνεταιριστικών Οργανώσεων, Γεωτεχνολογίας, Ανθοκομίας, Συστημάτων Εφοδιασμού, Βιολογικών Καλλιεργειών, Παιδαγωγικά, θεατρικά, Μουσικών Σπουδών, Φιλολογικά

ΔΙΑΣΠΟΡΑ

Τα ΑΕΙ σε Αθήνα, Πειραιά, Πάτρα, Ιωάννινα και Χανιά λειτουργούν σε μία πόλη. Τα υπόλοιπα έχουν διασπορά τμημάτων σε δύο έως έξι πόλεις. Το Αριστοτέλειο Θεσσαλονίκης, λ.χ., έχει 40 τμήματα σε 3 πόλεις. Το Δημοκρίτειο Θράκης 20 τμήματα σε 4 πόλεις, το Πανεπιστήμιο Αιγαίου 17 τμήματα σε 6 πόλεις κ.ο.κ. Στο ΤΕΙ τα πράγματα είναι ακόμα χειρότερα

ΑΛΛΗΛΕΠΙΚΑΛΥΨΕΙΣ

Λειτουργούν τμήματα Νοσηλευτικής σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Πάτρα, Λάρισα. Λαμία, Ιωάννινα, Διδυμότειχο, Ηράκλειο. Λογιστικής σε Θεσσαλονίκη, Πειραιά, Πάτρα, Λάρισα. Ηράκλειο, Καβάλο, Κοζάνη, Χαλκίδα, Σέρρες, Μεσολόγγι, Πρέβεζα. Διοίκησης Επιχειρήσεων σε Αθήνα. Πειραιά, Πάτρα, Λάρισα, Ηράκλειο, Καβάλο, Κοζάνη, Χαλκίδα, Σέρρες. Επίσης υπάρχουν επικαλύψεις αντικειμένων με μικροπαραλλαγές. Για παράδειγμα. Τμήμα Πολιτικής Επιστήμης στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, Τμήμα Πολιτικής

Επιστήμης και Διεθνών Σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Πολιτικής Επιστήμης και Ιστορίας στο Πάντειο, Πολιτικής Επιστήμης και Δημόσιας Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και Πολιτικών Επιστημών στο Αριστοτέλειο. Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων στο Ανοικτό Πανεπιστήμιο, Τμήμα Βιομηχανικής Διοίκησης στο Πανεπιστήμιο Πειραιά και Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων Αγροτικών Προϊόντων στο Πανεπιστήμιο Δυτικής Ελλάδας. Τμήματα Πληροφορικής υπάρχουν σε πανεπιστήμια (ΑΠΘ, Ιωαννίνων, Πειραιά, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών κ.α.) και σε ΤΕΙ (Καβάλας, Πάτρας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου, Ιονίων κ.α.)

ΣΤΟ ΚΕΝΟ ΤΟ «ΑΝΤΑΡΤΙΚΟ»

Σε 60 ημέρες απόφαση αν δεν συμφωνήσουν θα ΑΕΙ

ΣΤΙΣ ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ του νόμου - πλαισίου που ψηφίστηκε το καλοκαίρι από τη Βουλή ο κ. Αρβανιτόπουλος φρόντισε να περάσει και μια διάταξη που θα του επιτρέψει να προχωρήσει στην ανασυγκρότηση των πανεπιστημίων, ακόμα κι αν συναντήσει το γνωστό «αντάρτικο» από τις διοικήσεις των ιδρυμάτων. Συγκεκριμένα, προβλεπόταν ότι για να γίνει μια συγχώνευση ή για να μπει λουκέτο σε κάποιο τμήμα ζητείται έκδοση γνώμης από την Αρχή Διασφάλισης και Πιστοποίησης της Ποιότητας στην Ανώτατη Εκπαίδευση (ΑΔΙΠ) καθώς και από το Συμβούλιο των οικείων ιδρυμάτων έπειτα από διατύπωση γνώμης της Συγκλήτου αυτών. Όμως προστέθηκε ότι «οι ανωτέρω γνώμες θεωρείται ότι εδόθησαν μετά την άπρακτη παρέλευση εξήντα ημερών από την παρέλευση του ερωτήματος από τον υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού σε αυτές». Έτσι σε περίπτωση κωλυσιεργίας - όπως έγινε λ.χ. πέρυσι σε πολλά ΑΕΙ με τη συγκρότηση συμβουλίων - ο υπουργός μπορεί μόνος του να υπογράψει τις αλλαγές.

ΕΘΝΙΚΟΣ ΣΤΟΧΟΣ

Θα διατηρηθεί ο σημερινός αριθμός εισακτέων

ΠΑΡΟΤΙ ΠΟΛΥΣ ΛΟΓΟΙ ΕΓΙΝΕ για επικείμενη μεγάλη μείωση του αριθμού των εισακτέων ως αποτέλεσμα της κατά 25% μείωσης των σχολών και Τμημάτων, πρόθεση του υπουργού Παιδείας είναι να μη γίνει σημαντική περικοπή. Βασικός λόγος είναι ότι η χώρα μας έχει αναλάβει ως εθνικό στόχο, από το πλάνο δράσης Ευρώπη 2020 (πρόκειται για την αναπτυξιακή στρατηγική της ΕΕ για την ερχόμενη δεκαετία) να φροντίσει (ώστε στην ηλικιακή κατηγορία 30-34 ετών το 32% να είναι απόφοιτοι Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης έως το 2020. Σήμερα το ποσοστό ανέρχεται σε 23%. «Συνεπώς, αν μειώναμε τους εισακτέους, θα βγαίναμε κατευθείαν εκτός του εθνικού στόχου. Από την άλλη πλευρά, θα αυξανόταν ακόμη περισσότερο το ποσοστό ανεργίας», αναφέρουν στελέχη του υπουργείου. Προς τον σκοπό της διατήρησης του σημερινού αριθμού των εισακτέων θα χρησιμοποιηθούν οι υποδομές των Τμημάτων που θα συγχωνευθούν, ενώ θα πρέπει να γίνει και καλύτερη αξιοποίηση των υποδομών στα υπόλοιπα Τμήματα. Ωστόσο η πιθανότητα επαναφοράς της βαθμολογικής βάσης από το» επόμενο έτος - κάτι που εξετάζει το υπουργείο Παιδείας, χωρίς να έχουν ληφθεί ακόμη αποφάσεις - εκτιμάται ότι θα ανακόψει σημαντικό αριθμό υποψηφίων.